האי נמי תיפוק לי ¹מוחלב נבלה מי שאיסורו משום בל תאכל חלב נבלה יצתה זו שאין איסורה משום בל תאכל [חלב נבלה] אלא משום טמא אלא האי טריפה מיבעי[א] לאיתויי חיה סלקא דעתך אמינא מי שחלבה אסור ובשרה מותר יצאת זו שחלבה ובשרה מותר קמ"ל א"ל [ב] מאי שנא טמאה דאין חלבה חלוק מבשרה חיה נמי אין חלבה חלוק מבשרה ועוד הכתיב ¹ואכל לא תאכלוהו אלא אמר אביי טריפה לגופיה איצטריך שלא תאמר הואיל וטמאה אסורה מחיים וטריפה אסורה מחיים מה טמאה חלבה טמא אף טריפה חלבה טמא אי הכי האי נמי מיבעי (א) שלא תאמר הואיל ועוף טמא אסור[ג] באכילה וטריפה אסורה באכילה מה עוף טמא אינו מטמא אף טריפה אינה מטמאה ועוד מי איכא למילף טרפה מטמאה טמאה לא היתה לה שעת הכושר טריפה היתה לה שעת הכושר וכי תימא טריפה מבטן מאי איכא למימר במינה מיהא איכא אלא אמר רבא (א)התורה אמרה [א]יבא איסור נבילה ויחול על איסור חלב יבא איסור טריפה ויחול על איסור חלב וצריכי דאי אשמעינן נבילה משום דמטמיא אבל טריפה אימא לא ואי אשמעינן טריפה משום (ב) דאיסורה מחיים אבל נבילה אימא לא צריכא ור"מ האי טריפה מאי עביד ליה מיבעי ליה למעוטי שחיטה שהיא לפנים ורבי יהודה ³טריפה אחרינא כתיב ורבי מאיר חד למעוטי שחיטה שהיא לפנים וחד למעוטי עוף טמא ורבי יהודה מנבלה [ד] נפקא ליה ורבי מאיר האי נבלה מאי עביד לה לשיעור[ה] אכילה בכזית ותיפוק לי מקרא קמא מדאפקיה רחמנא בלשון אכילה חד (ג)לשיעור אכילה בכזית וחד לשיעור אכילה בכדי אכילת פרס ס"ד אמינא הואיל וחידוש הוא יותר מכדי אכילת פרס נמי ליטמא קמ"ל (ג)ת"ר ¹וחלב נבלה וחלב טרפה ²בחלב בהמה טהורה הכתוב מדבר אתה אומר בחלב בהמה טהורה הכתוב מדבר או אינו אלא בחלב בהמה טמאה אמרת טיהר מכלל שחוטה וטיהר מכלל חלב מה כשטיהר מכלל שחוטה בטהורה ולא בטמאה אף כשטיהר מכלל חלב בטהורה ולא בטמאה או כלך לדרך זו טיהר מכלל נבילה וטיהר מכלל חלב מה כשטיהר מכלל נבילה בטמאה ולא בטהורה אף כשטיהר מכלל חלב בטמאה ולא בטהורה אמרת

האי נמי תיפוק ליה כו'. חלב טמאה תיפוק ליה נמי דמטמאה דמהיכא תיתי לטהרה מהאי קרא דיעשה לכל מלאכה האי לאו בטמאה כתיב דהא כתיב [ואכל] לא תאכלוהו לחלב: **מי שאיסורו משום אכילת חלב** [ו]. ובשרה מותר טיהרתי לך יצאת זו שכולה אסורה משום בל תאכל טמא ואכתי אימא טריפה למה נאמרה כו': **אלא האי טריפה מיבעי לאיתויי חיה דס"ד מי שחלבה אסור כו' קמ"ל** ה"ג. ושינויא הוא לאיתויי חיה טהורה שמתה שחלבה טהור דס"ד ואכל לא תאכלוהו כתיב בהאי קרא מי שחלבו אסור ובשרו מותר טיהרתי לך חלבה מכלל נבילה אבל חיה שחלבה מותר כבשרה לענין נבילה נמי יטמא כבשרה קמ"ל טריפה כל שיש במינו טריפה ואפילו חיה: ופרכינן **מ"ש טמאה.** דלא נפקא לן לטהר חלבה מהאי קרא דאין חלבה חלוק מבשרה ולא קרינא [ז] ואכל לא תאכלוהו לחלב לחודיה שהרי הכל איסור: **חיה נמי אין חלבה חלוק מבשרה.** לאיסורו ולא קרינא ביה ואכל לא תאכלוהו: **ועוד.** ממשמעותא דקרא נמי תיקשה לן דלא בחלב חיה קאי דהא כתיב ואכל לא תאכלוהו ולקמן [ע"ב] ילפינן מינה בברייתא בשמעתין בחלב [ח] חיה נבילה לא טיהר מכלל טומאה: **טריפה לגופיה איצטריך.** לטהר חלב טריפה שמתה ולעולם טריפה חיה ודקאמרת הרי נבילה אמורה איצטריך סד"א הואיל וטמאה אסורה מחיים וטריפה מחיים אסורה כו': **אי הכי.** טריפה דכתיב גבי עוף נמי איצטריך לגופיה ולומר עוף [ט] שמתה מטמא בבית הבליעה שלא תאמר כו': **ועוד.** גבי בהמה: **מי איכא למילף טריפה מטמאה.** דניבעי קרא לטהר: ה"ג **אלא אמר רבא (כו') התורה אמרה.** בא הכתוב לומר לך יבא איסור כו' ומשום אכל לא תאכלוהו דסיפיה דקרא פירש בו נבילה וטריפה לחייב את האוכלו משום חלב ומשום נבילה ומשום טריפה שלא תאמר אין איסור נבילה וטריפה חלין על איסור חלב שקדם לכולם: **משום דמטמיא.** הילכך חמירא לחול על איסור חלב: **ורבי מאיר.** דאמר (ד) עוף שחיטתו מטהרת טריפתו: **האי טריפה.** דגבי עוף מאי עביד ליה: **למעוטי שחיטה שהיא לפנים.** וכדאמרן לעיל (דף סט.) מה טריפה שווה בפנים כבחוץ יצא השוחט עוף חולין בפנים כו': **טריפה אחרינא כתיב.** גבי נבילת עוף טהור וכל נפש אשר תאכל נבילה וטריפה באזרח ובגר וכבס בגדיו [י] (ויקרא יז) וחד לא יאכל נבילה וטריפה לטמאה בה (שם כב): **וחד למעוטי עוף טמא.** דדרשינן [סט:] מי שיש במינו טריפה: **ורבי יהודה.** עוף טמא מקרא יתירא דנבילה לא יאכל נפקא ליה דלא איצטריך אלא לדרוש ולומר מי שאזהרתו משום בל תאכל נבילה יצא [יא] זה שאין איסורו משום בל תאכל נבילה אלא משום בל תאכל טמא: **ורבי מאיר האי.** קרא יתירא דנבילה לא יאכל מיבעיא ליה ללמד טומאתו [יב] שאינו מטמא אלא [יג] כשיעור איסור אכילתו דהיינו כזית: **מקרא קמא.** והנפש [יד] אשר תאכל: **בכדי אכילת פרס.** שאם שהה באכילת כזית יותר מכדי אכילת פרס הרי היא כשאר אכילות שאין מצטרפין לעונשין ואף זו אין מצטרפת ליטמא בבית הבליעה: **דחידוש הוא.** שלא מצינו בתורה טומאה כזו שאין לו טומאה מבחוץ ובבית [טו] הבליעה באה לו טומאה (ג): **הכתוב מדבר.** לטהרו מלטמא משום נבילות: **טיהר מכלל שחוטה.** טיהר מלטמא מטעם שחיטה שהשחיטה מטהרתה: **וטיהר מכלל חלב.** מטעם חלב טיהר את הנבילה מלטמא שכתב כאן שחלב נבילה טהור: **מה כשטיהר.** בשר שחוטה מלטמא טהורה טיהר ולא טמאה דטמאה אין שחיטתה מטהרתה דילפינן לה בת"כ (ה) מקרא יתירא ולאלה תטמאו כל הנוגע בהם במותם [ויקרא יא] והאי בהם יתירא הוא לומר אע"פ שהן שחוטין ומה אני מקיים במותם ולא בחייהם ובבהמה טמאה כתיב דסמיך ליה כל הבהמה אשר היא מפרסת פרסה (ד) וגו': **אף כשטיהר משום חלב.** מלטמא בטהורה טיהר ולא בטמאה: ה"ג בתורת כהנים (ג) **אמרת כלך** [טז] לדרך זו טיהר מכלל נבילה וטיהר מכלל חלב מה כשטיהר מכלל נבילה בטמאה ולא בטהורה אף כשטיהר כו'. טיהר בשר נבילה מלטמא ולקמן מפרש לה בנבלת עוף טמא וטיהר מכלל חלב כדאמרן: **בטמאה ולא בטהורה.** עוף טמא טיהר מלטמא בבית הבליעה ולא עוף טהור: ה"ג

אלא לאתויי חיה [יז]. כך גרס הקונטרס וקשה דמאי קפריך מ"ש טמאה כו' אדרבה משום דדמי לטמאה איצטריך קרא לאתויי ומאי פריך נמי ואכל [יח] לא תאכלוהו אדרבה משום הכי איצטריך קרא טריפה דמשמע כל שיש במינו טריפה חלבה טהור ואפי' חיה ור"ת גרס אלא למעוטי חיה מאי טעמא מי שחלבה אסור וכו' ול"ג סד"א ופריך אמאי איצטריך קרא לומר דחלב חיה טמא מאי שנא טמאה כו' [יט] ומיהו קשה דטריפה לא משמע למעוטי אלא לרבויי כל שיש במינה טריפה: **מה טמאה חלבה טמא.** וכי [כ] תימא מה לטמאה שכן אין שחיטתה מטהרתה תאמר לטריפה חיה תוכיח: **יבא איסור נבילה ויחול על איסור חלב.** תימה (ס) למאן דאית ליה איסור מוסיף למה ליה קראי וכי תימא מהכא יליף בעלמא אתי הכא דאיסור חלב קל הוא דהותר מכללו ולכך אתי איסור נבילה וחייל עליה: **ואי אשמעינן טריפה משום דאיסורא מחיים כו'.** תימה דבפ"ב דחולין (דף לז:) עביד ק"ו איפכא ומה מחיים אתי איסור טריפה וחייל אאיסור חלב נבילה דלאחר מיתה מבעיא ושם פירשתי: **וחד למעוטי עוף טמא.** הא דלא נפקא ליה לרבי מאיר מהיכא דנפקא ליה לרבי יהודה משום (ס) דר' מאיר לטעמיה (ו) דאית ליה איסור חל על איסור: **ורבי מאיר האי נבילה מאי עביד ליה.** וא"ת על כרחיך צריך לכתוב נבילה דאי הוה כתיב טריפה לא יאכל לטמאה בה ולא כתב נבילה אם כן הוה אמינא דטריפה בלא נבילה מטמאה [כא] וי"ל כיון דכתיב [כב] (ויקרא יז) (והנפש) [וכל נפש] אשר תאכל נבילה וטריפה מה התם נבילה עמה אף כאן נבילה עמה: **לשיעור אכילה בכזית.** איפשר דרבי יהודה נמי אית ליה ואע"ג [כג] דלא מיותר: **יצתה חיה שחלבה ובשרה מותר.** הא דדחיק בפרק בהמה המקשה (חולין דף ע:) לאשכוחי דנבלת חיה טהורה מטמאה ולא [כד] מצי למידרש מהכא דהא חלבה טמא דאי לאו דאשכחן במקום אחר דנבלת חיה מטמאה לא הוה דרשי' הכי:

עין משפט נר מצוה

א מיי' פ"ז מהל' מאכלות אסורות הלכה ג:
כז ב מיי' פ"א מהל' אבות הטומאות הלכה ה:

מסורת הש"ס

א) חולין לז. [קג.], ב) ת"כ פי"ב ה"ב, ג) שם צו פרש' י ה"ה, ד) לעיל סט:, ה) שמיני פרש' ה פ"ז ה"ה, ו) [יבמות לד.]

תורה אור השלם

1. וְחֵלֶב נְבֵלָה וְחֵלֶב טְרֵפָה יֵעָשֶׂה לְכָל מְלָאכָה וְאָכֹל לֹא תֹאכְלֻהוּ: ויקרא ז, כד
2. נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטָמְאָה בָהּ אֲנִי יְהֹוָה: ויקרא כב, ח
3. וְכָל נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נְבֵלָה וּטְרֵפָה בָּאֶזְרָח וּבַגֵּר וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד הָעֶרֶב וְטָהֵר: ויקרא יז, טו
נְבֵלָה וּטְרֵפָה לֹא יֹאכַל לְטָמְאָה בָהּ אֲנִי יְהֹוָה: ויקרא כב, ח

הגהות הב"ח

(א) גמ' מיבעי ליה שלא תאמר: (ב) שם טריפה משום (דאיסור' מחיים) תא"מ. ונ"ב בפ"ב דחולין דף לז בפרש"י מבואר דגרס דמיחסרא וע"ש: (ג) רש"י ד"ה דחידוש וכו' טומאה הס"ד ואח"כ מ"ה בחלב בהמה טהורה הכתוב: (ד) ד"ה מה כשטיהר וכו' פרסה ושוסע איננה שוסעת וגו' הס"ד:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה יבא וכו' למאן דאית ליה איסור מוסיף. תמוה לי מה מוסיף יש בנבילה על חלב דהוא רק כולל. ואי דנאסר לגבוה הא בבהמה בע"מ דלא חזי לגבוה הוי רק כולל: ד"ה וחד כו' דר"מ לטעמיה. תמוה לי הא מצינו רק לר"מ בכריתות דס"ל איסור כולל ומוסיף ואיסור ב"א משא"כ בנבילה על עוף טמא:

מוסף רש"י

התורה אמרה יבוא איסור נבילה ויחול על איסור חלב כו'. האי ואכל לא תאכלוהו לא צריך דהא כתיב כל חלב וכל דם לא תאכלו ומשום דנתנבלה או נטרפה מי אזיל ליה איסור חלב ולמאי אצטריך אלא התורה אמרה דחייב משום שני לאוין משום לאו דחלב ומשום לאו דטרפה דלא תימא אין איסור חל על איסור (חולין לז.):

שינויי נוסחאות

א] נ"א מיבעי ליה למעוטי חיה מי שחלבו אסור ובשרו מותר יצתה חיה שחלבה ובשרה מותרין מאי שנא וכו' (כי"צ ומ'). וע' תוס': ב] תיבות א"ל נמחק (*ש"מ): ג] נ"א אסור מחיים וטריפה אסורה מחיים (כי"צ): ד] נ"א עוף טמא מנבלה (כי"צ): ה] נ"א מיבעי ליה לשיעור אכילה (כי"מ): ו] ע' ק"ד למדברי המפרש נר' דגרס בגמ' משום בל תאכל חלב. ול"ג נבילה. וע' תו"ק: ז] קרינא ביה (ש"מ): ח] צ"ל דחלב (ש"מ): ט] עוף טריפה שמתה נמי כצ"ל (ש"מ): י] כאן הס"ד ומה"ד חד. נבילה וטריפה לא יאכל לטמאה בה כצ"ל (שמכ"י וצ"ק): יא] תיבות יצא זה כו' עד אלא, נמחק. וצ"ל ולא מי שאזהרתו אף משום וכו' (ש"מ): יב] על טומאתו (ש"מ ע"פ רש"י כת"י): יג] נ"א אלא שיעור אכילתו (ב"ש): יד] צ"ל וכל נפש (צ"ק): טו] אלא בבית הבליעה (ש"מ עפ"י רש"י כת"י): טז] צ"ל או כלך (צ"ק): יז] בש"מ נוסף ופריך ומ"ש כו' א"כ יהיה טמא ועוד הא כתיב בההוא קרא ואכל כו' והיכי מרביתו לחלב חיה דטהור כך גרס הקונטרס כו': יח] הכתיב ואכל כצ"ל (ב"ש): יט] בש"מ נוסף כלומר למה לי טריפה לחלב חיה תפ"ל מהיכא דנפקא לן חלב טמאה ועוד ואכל לא תאכלוהו נפקא לן למעוטי חיה בשמעתין ולמה לי קרא דטריפה ומיהו: כ] נ"ל דטעות וחסרון נפל בדבריהם וכצ"ל תימה מה לטמאה שכן אין שחיטה מטהרתה תאמר לטריפה וכ"ת חיה תוכיח איכא למפרך מה לחיה שכן חלבה טמא אפי' כשאינה טריפה תאמר בבהמה טהורה שחלבה טהור כשאינה טריפה. ודו"ק נ"ל ואם שגיתי אתי תלין משוגתי (ח"נ עש"ב). ועי' צ"ק, תו"ק, וק"ד: כא] בש"א נוסף והיקשא דעוף לבהמה איצטריך לשחיטה וי"ל כו' (ש"מ): כב] דכתיב קרא אחרינא וכל נפש כצ"ל (שמכ"י): כג] ואע"ג דלא מייתר קרא הוה דריש מי שאיסורו משום בל תאכל נבילה יצא עוף טמא כמש"כ גבי חלב נבלה דממעט בהמה טמאה אע"ג דלא מייתר (ב"ש): כד] לא מצי כצ"ל (ש"מ): כה] נלצ"ל לגלות דאיסור חל על איסור גם גבי נבלה ולהכי עביד כו' (גליון): כו] בשאר כתה"י איתא ולריצב"א נראה לקיים גיר' הקונטרס: כז] נ"א דאין חלבה חלוק מבשרה. דשניהם אסורין חיה נמי אין חלבה חלוק מבשרה דשניהם מותרין הילכך לענין טומאה נמי יטמא כבשרה (שמכ"י): כח] בכי"פ שם שחיטת חלב:

נוסחאות רש"י כת"י

האי נמי תיפוק ליה כו'. חלב טמאה תיפוק ליה נמי דמטמאה דמהיכא תיתי לטהרו מהאי קרא דיעשה לכל מלאכה האי לאו בטומאה כתיב דהא לא תאכלוהו לחלב כתיב: **מי שאיסורו משום אכילת חלב.** ובשר מותר טיהרתי לך יצאתה זו שכולה אסורה משום בל תאכל טמא ואכתי אימא טריפה מנבילה נפקא לן דלא מטמא מדאיצטריך למיכתב קרא לטומאתה בה אבל אזהרת נבילה לא יאכל דהא דטומאה קרא יתירא הוא דהא כתיב קרא אחרינא והנפש אשר תאכל נבילה וטריפה יכבס בגדיו למה נאמר כו': **אלא האי טריפה מבעי ליה לאתויי חיה.** שיהא חלבה טהור אם נתנבלה וטריפה רבויא משמע כל שיש במינו טריפה: **דסלקא דעתך אמינא.** מי שחלבה חלוק מבשרה הוא דחלבה טהור יצאתה זו שחלבה מותר כבשרה ומשנתנבלה נמי יטמא חלבה כבשרה קמ"ל: ופרכינן היכי מצית למימר דחלב חיה נבילה טהור, **מאי שנא טמאה.** דאמרן לעיל חלבה טמא: **דאין** [כז] **חלבה חלוק מבשרה.** ולא קרינא ביה ואכול לא תאכלוהו אחלב לחודיה שהרי הבשר אסור: **חיה נמי אין חלבה חלוק מבשרה.** לאוסרו ולא קרינא ביה ואכול לא תאכלוהו דשניהן מותרין הלכך לענין טומאה נמי טמא כבשרה: **ועוד הא כתיב.** בהאי קרא גופיה ואכול לא תאכלוהו אלמא לא טהר מידי נבילה אלא חלב האסור באכילה אבל חלב חיה לא טהר אותו הכתוב אם נתנבלה החיה אלא החלב מטמא כבשר ומהאי קרא נמי ילפינן לקמן דחלב חיה לא טהר הכתוב: **טריפה לגופיה איצטריך.** לטהר חלב טריפה שנתנבלה ולעולם טריפה חיה ודקאמרת הרי נבילה אמורה איצטריך שלא תאמר וכו': **אי הכי האי טריפה** דכתיב גבי עוף לגופיה איצטריך ולומר עוף טריפה שמת מטמא בבית הבליעה שלא תאמר כו': **ועוד.** גבי בהמה: **מי איכא למילף טריפה מטמאה.** לטמא חלבה דליבעי קרא לטהרה: ה"ג **אלא אמר רבא כו'.** ולהכי אתי טריפה דגבי חלב משום סיפא דקרא דכתיב לא תאכלוהו לומר שאם אכל חלב טריפה שנתנבלה יתחייב משום חלב ונבילה וטריפה שלא תאמר אין איסור חל על איסור ולא יעבור אלא משום חלב דאיסוריה קדים לכך הוזכרו נבילה וטריפה במקרא: **משום דמטמיא.** הילכך חמירא למיחל אאיסור חלב: **ור' מאיר.** דאמר שחיטתו מטהרת טריפתו: **האי טריפה.** דגבי עוף מאי עביד ליה: **למעוטי שחוטה שהיא לפנים.** וכדאמרן לעיל מה טריפה שוה בפנים כבחוץ יצא השוחט חולין בפנים כו' הואיל ולא שוותה בפנים כבחוץ: **טרפה אחרינא כתיב.** גבי נבלת עוף טהור נבילה וטריפה לא יאכל לטמאה בה: **וחד למעוטי [עוף] טמא.** דדרשינן שיש במינו טריפה יצא עוף טמא מקרא יתירא דנבילה לטמאה בה אבל אזהרת נבילה לא יאכל נפקא ליה דלא איצטריך אלא לדרוש ולומר מי שאזהרתו משום בל תאכלו נבילה: **ור' מאיר האי.** קרא יתירא דנבילה לא יאכל מיבעי ליה ללמד על טומאתו שהיא בשיעור איסור אכילתו דהיינו כזית: **מקרא קמא.** והנפש אשר תאכל נבילה: **בכדי אכילת פרס.** שאם שהה באכילת כזית יותר מכדי אכילת פרס הרי היא לך כשאר אכילות שאין מצטרפות לעונשין אף זו אין מצטרפין לטמא בבית הבליעה: **חידוש הוא.** שלא מצינו בתורה טומאה כיוצא בה שאין לה טומאה מבחוץ אלא בבית הבליעה: **בחלב בהמה טהורה הכתוב מדבר.** ובא הכתוב לטהר חלבה מכלל טומאת נבילות: **טיהר מכלל שחוטה.** טיהר טומאת נבילות ע"י כלל שם שחיטה: **וטיהר.** טומאת נבילות ע"י כלל שם [כח] חלב: **מה כשטיהר.** שחיטה מלטמא לא טיהר אלא טהורה דאילו טמאה לא שייכא בה שחיטה ואין שחיטה מטהרת ובת"כ יליף לה מקרא יתירא ולאלה תטמאו כל הנוגע בהם במותם דהאי בהם יתירא הוא לומר אע"פ שהן שחוטין ומה אני מקיים במותם ולא בחייהם ובבהמה טמאה כתיב דסמיך ליה וכל הבהמה אשר היא מפרסת פרסה ושסע איננה שוסעת: ה"ג בת"כ **או כלך כו' מה כשטהר מכלל נבלה בטמאה ולא בטהורה אף כשטיהר מכלל חלב בטמאה ולא בטהורה טיהר בשר נבילה מלטמא.** ולקמן מוקי לה בנבלת עוף טמא: **טיהר.** בשר נבילה מלטמא נבלת עוף טמא: **וטיהר.** חלב נבילה מלטמא: **מה כשטיהר מכלל נבילה בטמאה.** טיהר ולא נבלת עוף טהור דהא מטמא בבית הבליעה אף כשטיהר כו':

שיטה מקובצת

אבל נבילה אימא לא צריכא. הקשה רבינו שמואל אמאי איצטריך לעשות צריכותא מנבילה, פשיטא דנבילה איצטריך למיכתב דשמעינן מינה מיעשה לכל מלאכה דחלב נבילה היינו לאחר שנתנבלה טהור דלא הוה שמעינן מחלב טריפה. ותירץ הר"ס דעביד צריכותא למה ערבינהו קרא חלב נבילה וחלב טריפה וגו' ואכול לא תאכלוהו לומר דלאו דאיסור אכילה קאי אתרוייהו, לא הוה ליה למיכתב אלא חלב נבילה יעשה לכל מלאכה לומר דטהור וחלב טריפה אכול לא תאכלוהו לומר שאיסור טריפה חל על איסור חלב, אלא מדערבינהו ש"מ לגלות [כה] דלאו איסור חל על איסור גבי נבילה פי' ולהכי עביד הצריכותא גם מנבילה: ורבי יהודה מנבילה נפקא ליה. דדרשי' מי שאיסורו משום בל תאכל נבילה יצא עוף טמא דאין איסור נבילה חל על איסור טומאה. אבל לר"מ לא נפקא ליה למעוטי עוף טמא מנבילה דהא אית ליה איסור חל על איסור ואתי איסור נבילה וחייל על איסור טומאה: תוד"ה אלא לאתויי חיה כו' ור"ת גרס כו'. ונראה לריצב"א [כו] דגרסינן לאתויי חלב חיה כלומר דטהור, וה"פ מ"ש טמאה כלומר כיון דסברא דמפקת טמאה מינה שייכא גם בחיה א"כ נימעטיה לחיה מהיכא דממעטי' לטמאה והאי טריפה נוקמה לדרשא אחריתי, ולמה איצטריך טריפה לאתויי חיה. ועוד, כלומר ואם תשיבני דאדרבה היא הנותנת דלכך איצטריך לאתויי חיה משום דסד"א למעוטי דומיא דטמאה לכך אתיא טריפה, הא כתיב ואכול לא תאכלוהו, כלומר היכי מצית למימר דכל עיקר טריפה נכתב בפסוק בשביל חיה כדקאמרת לאתויי חיה, הא כתיב בסיפא דהאי קרא ואכול לא תאכלוהו דקאי אכל מאי דכתיב בהאי קרא, ואי ניכתוב טריפה בשביל חיה (היכי) א"כ לא מצי קאי עליה ואכול לא תאכלוהו דהא חלב חיה מותר. אבל ליכא לפרושי דהא דפריך ואכול לא תאכלוהו כתיב דמכח ברייתא דלקמן פריך דדרשינן מאכול לא תאכלוהו למעוטי חלב חיה, דא"כ היה לו להביא הברייתא גופיה דלקמן, אלא ודאי אכתי הברייתא לא ידע ופריך ממשמעות דקרא כדפי' (הר"פ ז"ל):